

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 25.09.2025 година, врз основа на примена жалба од **Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО** од Скопје ја донесе следнава:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Текстот со наслов „Непринципиелниот однос на Брисел Кон Македонија како карма за судбината на Европа“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија на 20.08.2025 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето.

ЖАЛБА

Жалителот до СЕММ на 16.09.2025 г., упати жалба за текстот со наслов „Непринципиелниот однос на Брисел Кон Македонија како карма за судбината на Европа“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија (novamakedonija.com.mk) на 20.08.2025 г., при што се жали на незастапена втора страна, непочитување на законите во државата, на говор на омраза и дискриминација и на непочитување на етничките, културните и религиозните различности во Македонија.

Во жалбата, меѓу другото, се наведува дека дел од содржината на текстот е неточна, при што се цитира кој дел и се наведува „дека никаде во ниту еден билатерален договор на помеѓу Република Македонија и другата страна не е наведено дека Македонија мора да го смени идентитетот за да стане член на некоја меѓународна организација или сојуз“. Истовремено жалителот смета дека со шпекулативна анализа на геополитичките случувања поврзани со војната во Украина медиумот сака да направи „раздор и нетрпеливост помеѓу граѓаните во РСМ и да предизвика омраза, недоверба и страв од Европската унија...“

Во жалбата на СЕММ му е доставена целата содржина во пдф формат (компјутерски скриншот од текстот и линкот од објавата), како и образложение на жалителот.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со востановената процедура (член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби), по приемот на жалбата стапи во контакт со медиумот и побара да се изјасни по однос на наводите во жалбата.

Притоа, го потсети медиумот и на можноста случајот да се реши по пат на медијација, пред да биде разгледуван од членовите на Комисијата за жалби. На медиумот детално му беа појаснети наводите на жалителот и основите по кои смета дека е постапено непрофесионално при известувањето.

До СЕММ во предвидениот рок не беше доставен одговор од медиумот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека текстот со наслов „Непринципиелниот однос на Брисел Кон Македонија како карма за судбината на Европа“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија (novamakedonija.com.mk) на 20.08.2025 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето, при што е прекршен член 4 од Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

Комисијата ги разгледа фактите поврзани со случајот и утврди дека станува збор за текст кој по својата форма наликува на анализа која се однесува на прашањето на

проширувањето на ЕУ и условите за Северна Македонија, а поврзано и со односите на ЕУ кон Русија и Украина, што значи тема од јавен интерес.

Сепак, анализата треба да се заснова и врз факти, а дел од нив се вадат и од изјави на експерти или познавачи на материјата кои во текстот се на два пати споменати: еднаш најавени со формулацијата „дел од домашните познавачи на европските процеси немаат никаков сомнеж...“, а вториот пат со формулацијата „според мислењата на воено-политичките аналитичари..“.

Бидејќи и во двата случаи зад овие формулации се даваат оценки за „погрешен европски неолиберален курс“ или за „порака на опскурни милитантни кругови од ЕУ“, Комисијата смета дека не бил испочитуван членот 4 од Кодексот на новинарите на Македонија кој налага новинарот да го назначи изворот во својот текст. Во добрата новинарска пракса исклучок се прави само доколку изворот од оправдани причини бара да остане анонимен, но и во тој случај, поради кредибилноста на анализата новинарот би требало барем малку поблиску да го лоцира изворот, без притоа да му ја наруши анонимноста.

Од тука, Комисијата смета дека е прекршен членот 4 од Кодексот на новинарите на Македонија:

Член 4

Новинарот ќе го назначи изворот на информациите, но ако изворот бара да остане анонимен, новинарот ќе го заштити.

Во согласност со наведеното, Комисијата едногласно одлучи како што е погоре наведено. Во работата на Комисијата учествуваа членовите: Снежана Трпевска, Мирче Адамчевски, Тамара Чаусидис, Жана Божиновска и Сефер Тахири.

Со почит,

Совет за етика во медиумите
на Македонија

Претседателка на Комисијата за жалби
Снежана Трпевска

